

Les Canons de Dordrecht en langue kiswahili

Traduit par
le pasteur Lameck Ochieng Ogembo

avec l'aide
du pasteur Benard Nyaboga Ogongo
et de James Faucett

Kwa Mungu mmoja na wa pekee, Baba, Mwana na Roho Mtakatifu, iwe heshima na utukufu milele na milele.

Sukrani kwa Mungu Baba wetu na Mwenao Yesu Kristu kwa kuni wezesha kutafsiri kitabu hiki katika lugha ya Kiswahili, nam shukuru ndugu wetu James Faucet kwa kusimama na kazi hii. Na kwa Ndugu yangu mpandwa Bernard.

Mtafsiri P Kasisi Lameck Ochieng Ongembo.

Reproduit du site [Heidelblog](#) avec de légères corrections.

www.ressourceschretiennes.com

2022. Utilisé avec permission. Cet article est sous licence Creative Commons.
Paternité – Partage dans les mêmes conditions 4.0 International ([CC BY-SA 4.0](#))

YALIYOMO

Wazo Kuu la Kwanza la Mafundisho Uchaguzi wa Kimungu na Kuadhibiwa	3
Kukataliwa kwa Makosa	7
Hoja Kuu ya Pili ya Mafundisho Kifo cha Kristo na Ukombozi wa Mwanadamu Kupitia Kwake	10
Kukataliwa kwa Makosa	11
Wazo Kuu la Tatu na la Nne la Mafundisho Ufisadi wa Wanadamu, Uongofu kwa Mungu, na Jinsi Unavyotokea	13
Kukataliwa kwa Makosa	18
Hoja Kuu ya Tano ya Mafundisho Uvumilivu wa Watakatifu	20
Kukataliwa kwa Makosa	23
Hitimisho	26

Hukumu Kuhusu Kuamriwa Kwa Mungu Ambayo Sinodi Inatangaza

Kuwa Katika Makubaliano na Neno la Mungu na Kukubalika Mpaka Sasa katika

Makanisa Yanayorekebishwa, Yamewekwa Katika Makala Kadhaa

Wazo Kuu la Kwanza la Mafundisho

Uchaguzi wa Kimungu na Kuadhibiwa

KIFUNGU CHA 1: HAKI YA MUNGU YA KUHUKUMU WATU WOTE

Kwa kuwa watu wote wamefanya dhambi katika Adamu na wamekuja chini ya hukumu ya laana na mauti ya milele, Mungu hangemtendea mtu dhuluma kama angefanya ilikuwa mapenzi yake kuwaacha wanadamu wote katika dhambi na chini ya laana, na kuwahukumu kwa sababu ya dhambi zao. Kama vile mtume anavyosema: “The ulim-wengu wote unastahili hukumu ya Mungu” (Rum. 3:19), “Wote wanayo wametenda dhambi na kunyimwa utukufu wa Mungu” (Rum. 3:23), na “mshahara dhambi ni mauti” (Rum. 6:23).

KIFUNGU CHA 2: UDHIHIRISHO WA UPENDO WA MUNGU

Lakini hivi ndivyo Mungu alionyesha upendo wake: alimtuma Mwanawe pekee katika Kristo ulimwengu, ili kila mtu amwaminiye asipotee, bali awe na milele maisha (1 Yohana 4:9; Yohana 3:16).

KIFUNGU CHA 3: MAHUBIRI YA INJILI

Ili watu wapate kuamini, Mungu kwa rehema hutuma wajumbe wa ujumbe huu wa furaha sana kwa watu na kwa wakati apendao. Na watu wa huduma hii wameitwa kutubu na kumwamini Kristo aliyesulubiwa.

Kwa maana “watamwaminije ye ye ambaye hawakusikia habari zake? Na jinsi gani watasikia bila mtu anayehubiri? Na wa ahubirije isipokuwa wametumwa?” (Rum. 10:14-15).

KIFUNGU CHA 4: MWITIKIO MBILI KWA INJILI

Ghadhabu ya Mungu inabaki juu ya wale ambao hawaamini injili hii. Lakini wale ambao ukubali na kumkumbatia Yesu Mwokozi kwa imani ya kweli na ilio hai kukobolewa kwa njia yake kutoka kwa ghadhabu ya Mungu na kutoka kwa uharibifu, na kupokea zawadi ya uzima wa milele.

KIFUNGU CHA 5: VYANZO VYA KUTOKUAMINI NA IMANI

Sababu au lawama za kutokuamini huku, pamoja na dhambi zingine zote, hazipo yote katika Mungu, lakini katika wanadamu. Imani katika Yesu Kristo, hata hiyyo, na wokovu kuititia kwake ni zawadi ya bure ya Mungu. Kama Maandiko yanavyosema, “Ni kwa neema mliyo nayo mmeokolewa kwa imani, na hii haikutoka kwenu wenyewe; ni zawadi ya Mungu” (Efe. 2:8). Vivyo hivyo: “Umepewa bure kumwamini Kristo” (Flp. 1:29).

KIFUNGU CHA 6: AMRI YA MILELE YA MUNGU

Ukweli kwamba wengine wanapokea kutoka kwa Mungu zawadi ya imani ndani ya muda, na kwamba wengine ha-wafanyi hivyo, hutokana na agizo lake la milele. Maana “matendo yake yote yanajulikana Mungu tangu milele” (Mdo. 15:18; Efe. 1:11). Kwa mujibu wa amri hii, Mungu kwa neema hulainisha mioyo ya wateule na wa-teule, hata iwe ngumu kuamini, lakini kwa hukumu ya haki Mungu

huwaacha katika uovu wao na ugumu wa mioyo wale ambao hawajachaguliwa. Na hasa katika hili inafunuliwa kwetu kitendo cha Mungu — kisichowenza kueleweka, na cha huruma kama kilivyo haki ya kutofautisha kati ya watu waliopotea sawa. Hii ndiyo amri inayojulikana sana ya uchaguzi na adhabu iliyofunuliwa katika Neno la Mungu. Waovu, wachafu, na isiyo imara hupotosha amri hii kwa uharibifu wao wenyewe, lakini inatoa takatifu na ya kimungu roho zenyenye faraja kupita maneno.

KIFUNGU CHA 7: UCHAGUZI

Uchaguzi ni kusudi la Mungu lisilobadilika ambalo kwalo alifanya yafuatayo:

Kabla ya kuwekwa misingi ya ulimwengu, kwa neema tupu, sawasawa na walio huru mapenzi yake, Mungu alicha-gua katika Kristo kwa wokovu idadi ya uhakika ya watu fulani kutoka katika jamii nzima ya wanadamu, ambayo ilikuwa imeanguka kwa njia yake kosa lake mwenyewe kutoka katika hali yake ya kutokuwa na hatia hadi katika dhambi na uharibifu. Waliochaguliwa walikuwa si aliye bora wala kustahili zaidi kuliko hao wengine, bali lala nao ndani huzuni ya kawaida. Mungu alifanya hivyo katika Kristo, ambaye naye alimchagua tangu milele kuwa mpatanishi, kichwa cha wote waliochaguliwa, na msingi wa wokovu wao.

Na kwa hivyo Mungu aliamuru kumpa Kristo wale waliochaguliwa kwa wokovu, na kuwaita na kuwavuta kwa ufan-isi katika ushirika wa Kristo kupitia Neno na Roho. Kwa maneno mengine, Mungu aliamuru kuwapa imani ya kweli katika Kristo, ili kuwahesabia haki, kuwatakassa, na hatimaye, baada ya kuwahifadhi kwa nguvu katika ushirika wa Mwana, ili kuwatukuza.

Mungu alifanya haya yote ili kuonyesha huruma yake, kwa sifa ya utajiri wa neema tukufu ya Mungu. Kama Maandiko yanavyosema, “Mungu alituchagua katika Kristo, kabla ya kuwekwa misingi ya ulimwengu; ili tuwe wa-takatifu na bila lawama mbele zake kwa upendo; aliamuru kimbele sisi aliotufanya wanawe kwa njia ya Yesu Kristo, ndani yake mwenyewe, kwa uradhi wa mapenzi yake, kwa sifa ya neema yake tukufu, kwa ambaye kwa hiari alitu-fanya tujipendeze kwake katika mpendwa wake” (Efe. 1:4-6). Na mahali pengine, “Wale aliowachagua tangu asili, hao akawaita; na wale ambao ye ye aliyeitwa, naye alihesabia haki; na wale aliowahesabia haki, hao hao pia akawa-tukuza” (Rum. 8:30).

KIFUNGU CHA 8: AMRI MOJA YA UCHAGUZI

Uchaguzi huu si wa aina nyingi, bali ni mmoja na ni sawa kwa wote waliopaswa kufanya hivyo kuokolewa katika Agano la Kale na Agano Jipy. Kwa maana Maandiko yanatangaza kwamba hapo ni radhi moja njema, kusudi, na mpango wa mapenzi ya Mungu, ambayo kwayo alichagua sisi tangu milele hata neema na utukufu, hata wokovu na njia wa wokovu, ambao Mungu alitangulia kuutayarisha ili tuenende ndani yake.

KIFUNGU CHA 9: UCHANGUZI USIOTEGMEA IMANI ILIYOTARAJIWA

Uchaguzi huohuo ulifanyika, si kwa msingi wa imani iliyotabiriwa, ya utiikifo cha imani, cha utakatifu, au cha ubora mwengine wowote na tabia, kama ingawa ilitokana na sababu au hali ya sharti kwa mtu wateule, bali kwa nia ya ima-ni, utii wa imani, wa utakatifu, na kadhalika. Ipasavyo, uchaguzi ndio chanzo cha kila jema la kuokoa. Imani, uta-katifu, na karama zingine za kuokoa, na

hatimaye uzima wa milele wenyewe, hutiririka kutoka kwa uchaguzi kama matunda na athari zake. Kama mtume asemavyo, “Alituchagua sisi” (si kwa sababu tulikuwa, bali) “ili tuwe wa-takatifu na wasio na hatia hapo kwanza naye katika upendo” (Efe. 1:4).

KIFUNGU CHA 10: UCHAGUZI UNAOТЕGEMEA RAHA NJEMA YA MUNGU

Lakini sababu ya uchaguzi huu usiostahili ni furaha pekee ya Mungu. Hili halihusishi kuchagua kwa Mungu sifa fu-lani za kibinadamu au matendo kutoka mionganoni mwa yote yanayowezekana kama hali ya wokovu, lakini badala yake inahusisha kupidisha watu fulani mahususi kutoka mionganoni mwa umati wa kawaida ya wenyewe dhambi kama mali ya Mungu mwenyewe. Kama Maandiko yanavyosema, “Wakati watoto walikuwa bado hawajazaliwa, na ha-wakufanya lolote jema au baya..., yeye (Rebekka) aliambiwa, ‘Mkubwa atamtumikia mdogo.’ Kama ilivyoandikwa, ‘Yakobo nilimpenda, lakini Esau nilichukia’” (Warumi 9:11-13). Pia, “Wote walioteuliwa kwa ajili yaukaamini uzi-ma wa milele” (Matendo 13:48).

KIFUNGU CHA 11: UCHAGUZI USIOBADILIKI

Kama vile Mungu alivyo na hekima zaidi, asiyebadilika, anayejua yote, na mweza yote, vivyo hivyo uchaguzi uliofanywa naye hauwezi kusimamishwa au kubadilishwa, kubatilishwa, au kufutwa; wala wateule wa Mungu ha-wawezi kutupwa mbali, wala idadi yao kupunguzwa.

KIFUNGU CHA 12: UHAKIKISHO WA UCHAGUZI

Uhakikisho wa kuchaguliwa kwao kwa wokovu wa milele na usiobadilika unatolewa kwa wateule kwa wakati wake, ingawa kwa hatua mbalimbali na kwa njia tofauti hakika. Uhakikisho kama huo hauji kwa kutafuta kwa udadisi nda-ni ya siri na mambo mazito ya Mungu, lakini kwa kutambua ndani yao wenyewe, kwa furaha ya kiroho na furaha takatifu, matunda ya uchaguzi yasiyoweza kukosekana yaliyoonyeshwa katika neno ya Mungu kama vile imani ya kweli katika Kristo, hofu ya kitoto ya Mungu, huzuni ya kimungu kwa ajili ya dhambi zao, njaa na kiu ya haki, na kadhalika.

KIFUNGU CHA 13: MATUNDA YA UHAKIKA HUU

Katika ufahamu wao na hakikisho la uchaguzi huu, watoto wa Mungu wanapata kila siku sababu kubwa zaidi ya kunyenyeka mbele za Mungu, kuabudu wasio na fathom kina cha rehema za Mungu, kujita-kasa, na kutoa upendo wa dhati ndani yake mrudi kwa Yule aliywpenda sana kwanza. Hii ni mbali na kusema kwamba fundisho hili kuhusu uchaguzi, na kutafakari juu yake, liwe la Mungu watoto wanalegea katika kushika amri zake au kujiamini kimwili. Na hukumu ya haki ya Mungu hii huwa inatokea kwa wale ambao wanachukua kwa ka-waida kupewa neema ya uchaguzi au kujihusisha na mazungumzo ya bure na yasiyo na maana juu yake lakini ha-wataki kwenda katika njia za wateule.

KIFUNGU CHA 14: KUFUNDISHA UCHAGUZI

Ipasavyo kwa mpango wa hekima wa Mun-gu, mafundisho haya kuhusu kuchaguliwa kwa Mungu yalitangazwa kupidia manabii, Kristo mwenyewe, na mitume, katika Ushuhuda wa Kale na Jipy nyakati za taman. Baadaye ilijitolea kuandika katika Maandiko Matakatifu miondoko. Vivyo hivyo leo

katika kanisa la Mungu, ambalo lilikusudiwa hasa, fundisho hili lazima liwekwe kwa roho ya busara, katika utauwa na utakatifu namna, kwa wakati na mahali panapofaa, bila utafutaji wa kudadisi katika njia za Aliye Juu. Hii lazima ifanyike kwa utukufu wa Mungu jina takatifu zaidi, na kwa faraja changamfu ya watu wa Mungu.

KIFUNGU CHA 15: KUADHIBIWA

Zaidi ya hayo, Maandiko Matakatifu yanakazia zaidi jambo hili la milele na lisiloweza kufikiwa, neema ya uteule wetu, na kuidhirisha wazi zaidi kwa ajili yetu, katika hilo inashuhudia zaidi kwamba si watu wote waliochaguliwa bali wengine wamechaguliwa hawajachaguliwa au kupitishwa katika uchaguzi wa milele wa Mungu, Hiyo ni, am-baye Mungu, kwa msingi wa uhuru wake kamilii, wa haki zaidi, isiyolaumika, na furaha isiyoweza kubadilika, ilitoa amri ifuatayo: kuwaacha katika taabu ya kawaida ambayo, kwa makosa yao wenyewe, wao wamejitumbukiza wenyewe; si kuwapa imani iokoayo na neema ya uongofu; lakini hatimaye kuwahukumu na kuwaadhibu milele wale ambaao wameachwa katika njia zao wenyewe na chini ya hukumu ya haki ya Mungu, sivyo kwa kutokuamini kwao tu, bali pia kwa dhambi zao nyininge zote, ili kuonyeshahaki yake.

Na hii ndiyo amri ya kuachwa, ambayo haimfanyi Mungu kuwa yeye mtunzi wa dhambi (wazo la kufuru!) bali ni ya kutisha, isiyolaumika, mwamuzi na mlipiza kisasi tu.

KIFUNGU CHA 16: MAJIBU YA MAFUNDISHO YA KUKATALIWA

Wale ambaao bado hawajapitia kikamilifu ndani yao imani iliyo hai katika Kristo au ujasiri uliohakikishwa wa moyo, amani ya dhamiri, bidii kwa ajili ya utii kama wa mtoto, na kujisifu katika Mungu kwa njia ya Kristo, lakini lakini tumia njia ambazo Mungu ameahidi kufanya mambo haya ndani yake Sisi watu kama hao hawapaswi kushtushwa na kutajwa kwa kukataliwa, wala wakijihesabu kuwa mionganii mwa waliokataliwa; badala yake wanapaswa kuendelea kwa bidii katika matumizi ya njia, kutamani kwa bidii wakati wa wingi zaidi, neema kubwa, na kuingojea kwa heshima na unyenyekevu. Kwa upande mwingine, wale wanaotamani sana kumgeukia Mungu, kumpendeza Mungu pekee, na kukombolewa kutoka katika mwili wa mauti, lakini bado hawawezu kufanya hivyo maendeleo katika njia ya utauwa na imani kama wangetaka kama hao watu isitoshe zaidi kuyaogopa mafundisho ya kuachwa; kwa kuwa Mungu wetu mwenye rehema ameahidi kutozima utambi unaofuka moshi au vunja mwanzu uliopondeka. Hata hivyo, wale ambaao wamemsahau Mungu na Mwokozi wao Yesu Kristo na wamejiacha kabisa kwa matunzo ya ulimwengu na anasa za mwili watu kama hao wana kila sababu ya kufanya hivyo simama kwa hofu ya mafundisho haya, mradi tu hawamgeukii Mungu kwa dhati.

KIFUNGU CHA 17: WOKOVU WA WATOTO WACHANGA WA WAUMINI

Kwa kuwa ni lazima tufanye hukumu kuhusu mapenzi ya Mungu kutoka katika Neno lake, ambalo linashuhudia, ya kwamba watoto wa waaminio ni watakatifu, si kwa asili bali kwa nguvu ya Mungu agano la neema ambalo wao pamoja na wazazi wao wamejumuishwa, wazazi wacha Mungu hawapaswi kutilia shaka kuchaguliwa na wokovu wa mtoto wao, watoto ambaao Mungu aliwaita kutoka katika maisha haya katika utoto.

KIFUNGU CHA 18: MTAZAMO SAHIHI KUHUSU UCHAGUZI NA KUKATALIWA

Kwa wale wanaolalamikia neema hii ya uchaguzi usiostahili na kuhusu ukali wa kukataliwa kwa haki, tunajibu kwa maneno ya mtume, "Wewe ni nani, Ee mwanadamu, hata upate kumjibu Mungu?" (Rum. 9:20), na pamoja na maneno ya Mwokozi wetu, "Je, sina haki ya kufanya ninachotaka na yangu mwenyewe?" (Mt. 20:15). Sisi, hata hivyo, kwa kuabudu mambo haya ya siri, alilia pamoja na mtume: "Oh, kilindi cha utajiri wote wawili wa hekima na maarifa ya Mungu! Jinsi zisivyotafutika hukumu zake, na zake! njia zaidi ya kufuatilia! Maana ni nani aliyeijua nia ya Bwana? Au nani amekuwa mshauri wake? Au ni nani aliyempa Mungu kwanza, kwamba Mungu anapaswa? kumlipa? Kwa maana vitu vyote vyatoka kwake na kwa njia yake na kwake yeye. Kwake iwe utukufu milele! Amina" (Rum. 11:33-36).

Kukataliwa kwa Makosa

Ambayo Makanisa ya Uholanzi Yanayo kwa Baadhi muda Umevurugwa

Baada ya kuweka mafundisho halisi kuhusu uchaguzi na kashfa, Sinodi inakataa makosa ya wale:

I

Ambao hufundisha kwamba mapenzi ya Mungu kuwaokoa wale wanaoamini na kuvumilia, imani na utiifu wa imani ndio uamuzi mzima wa kuchaguliwa kwa wokovu, na kwamba hakuna kitu kingine chochote kuhusu uamuzi huu imefunuliwa katika Neno la Mungu. Kwa maana wanadanganya yaliyo rahisi na yanapingana na Maandiko Mata-katifu katika ushuhuda wake habari kwamba Mungu hataki tu kuwaokoa wale ambao wangeamini, lakini kwamba pia tangu milele amechagua watu fulani fulani ambao kwao, badala ya wengine, baada ya muda angetoa imani katika Kristo na kuvumilia. Kama Maandiko Matakatifu yasemavyo, "Nimewafunulia jina lako wale uliowapenda alinipa" (Yohana 17:6). Vivyo hivyo, "Wote waliowekwa kwa ajili ya uzima wa milele aliamini" (Matendo 13:48), na "alituchagua kabla ya kuwekwa misingi ya ulimwengu ili tuwe watakatifu..." (Efe. 1:4).

II

Ambao wanafundisha kwamba kuchaguliwa kwa Mungu kwa uzima wa milele ni wa aina nyingi: mkuu mmoja na kwa muda usiojulikana, nyingine maalum na ya uhakika; na wa mwisho kwa zamu aidha haijakamilika, inayoweza kubatilishwa, yenyé masharti, au nyingine kamili, isiyoweza kubatilishwa, na isiyo na maana. Vivyo hivyo, wanaofundisha kwamba kuna uchaguzi mmoja kwa imani na mwengine wokovu, ili kuwe na uchaguzi wa kuhalali-sha imani mbali na a uchaguzi wa wokovu bila masharti.

Kwa maana huu ni uvumbuzi wa akili ya mwanadamu, uliotengenezwa pasipo na Maandiko, mambo ambayo yanap-otosha mafundisho kuhusu uchaguzi na kuyavunja haya mnyororo wa dhahabu wa wokovu: "Wale aliowachagua tangu asili, hao akawaita; na wale aliowaita, hao pia aliwahesabia haki; na wale aliowahesabia haki, huyo pia kutu-kuzwa" (Rum. 8:30).

III

Ambao hufundisha mapenzi na makusudi ya Mungu, ambayo Maandiko katika mafundisho yake ya uchaguzi, haihu-sishi kuchagua kwa hakika kwa Mungu watu maalum badala ya wengine, lakini inahusisha uteuzi wa Mungu, nje ya hali zote zinazowezekana (ikiwa ni pamoja na kazi za sheria) au nje ya yote mpangilio wa mambo, tendo la imani lisilostahili, pamoja na kutokukamilika, utii kamili wa imani, kuwa hali ya wokovu; na inahusisha yake kwa neema wanaotaka kuhesabu huu kama utii kamili na kuutazama kama wanaostahili thawabu ya uzima wa milele.

Maana kwa upotovu huu wa uharibifu nia njema ya Mungu na wema wa Kristo zinaabiwa ufanisi wao na watu wanavutwa mbali, na wasio na faida maswali, kutokana na ukweli wa kuhesabiwa haki kusikostahili na kutoka kwa urahisi ukweli wa Maandiko. Pia yatoa uwongo kwa maneno haya ya mtume: “Mungu alituita kwa mwito mtakatifu, si kwa kadiri ya matendo yake, bali kwa uwezo wakemakusudi yake mwenyewe na neema tuliyopewa katika Kristo Yesu kabla ya Kristo mwanzo wa wakati” (2 Tim. 1:9).

IV

Ambao hufundisha kwamba katika kuchaguliwa kwa imani sharti la lazima ni kwamba wanadamu wanapaswa ku-tumia kwa usahihi nuru ya asili, kuwa wanyoofu, wasio na majivuno, wanyenyekemu, na kwa uzima wa milele, kana kwamba uchaguzi unategemea kwa kiasi fulanimambo haya.

Kwa hii smacks ya Pelagius, na ni wazi wito katika swalii maneno ya mtume: “Tuliishi zamani katika tamaa za mili yetu, tukifuata mapenzi ya mwili na mawazo yetu; nasi kwa asili tulikuwa wana wa hasira; kama kila mtu mwengine. Lakini Mungu, ambaye ni mwangi wa rehema, kwa upendo mkuu naye ambaye alitupenda hata tulipokuwa wafu kwa sababu ya makosa yetu, alituhuisha pamoja na Kristo, ambaye mmeokolewa kwa neema yake. Na Mungu alitufufua pamoja naye akatuketisha pamoja naye mbinguni katika Kristo Yesu, ili katika nyakati zijazo tupate kuonyesha wingi wa neema yake upitao kiasi kwa wema wake kwetu sisi katika Kristo Yesu. Kwa maana ni kwa neema mmekuwa kuokolewa, kwa imani (na hii haikutokana na nafsi zenu, ni kipawa cha Mungu) si kwa matendo, mtu awaye yote asije akajisifu” (Efe. 2:3-9).

V

Ambao wanafundisha kwamba uchaguzi usio kamili na wa masharti wa wana kwa wokovu ilitokea kwa msingi wa imani iliyotabiriwa, toba, utakatifu, na utauwa, ambao ndio kwanza umeanza au unaendelea kwa muda; lakini uchaguzi huo kamili na usio na masharti ulifanyika kwa msingi wa auvumilivu uliotazamiwa hadi mwisho katika imani, toba, utakatifu. Na kwamba huu ndio ustahili wa neema na wa kiinjilisti, kwa sababu ambayo mteule anastahi-li zaidi kuliko yule asiystahili iliyochaguliwa. Na kwa hiyo imani, utii wa imani, utakatifu, utauwa, na uvumilivu sio matunda au athari za uchaguzi usiobadilika utukufu, lakini hali na sababu za lazima, ambazo ni sharti katika wale ambao watachaguliwa katika uchaguzi kamili, na ambao wanatarajiwa kama inavyopatikana ndani yao.

Hii inapingana na Maandiko yote, ambayo yanasisitiza juu yake masikio na mioyo yetu maneno haya mionganoni mwa mengine: “Uteuzi hautokani na matendo; bali kwa yeye aitaye” (Rum. 9:11-12); “Wote walioeteuliwa kwa ajili ya milele uzima ukaamini” (Matendo 13:48); “Alituchagua katika nafsi yake ili tuwe mtakatifu” (Efe. 1:4); “Si ninyi mlionichagua mimi, bali ni mimi niliywachagua ninyi” (Yohana 15:16); “Ikiwa ni kwa neema, si kwa maten-do” (Rum. 11:6); “Katika hili ni upendo, si kwamba sisi tulipenda Mungu, bali kwamba yeye alitupenda sisi, akamtu-ma Mwanawe” (1 Yohana 4:10).

VI

Ambao wanafundisha kwamba si kila uchaguzi wa wokovu hauwezi kubadilika, lakini hiyo baadhi ya waliochaguli-wa wanawenza kuangamia na kufanya kwa kweli kuangamia milele, pasipo maamuzi yoyote ya Mungu ili kulizuia. Kwa kosa hili kuu wanamfanya Mungu abadilike, na kuharibu faraja ya watu wacha Mungu kwa habari ya uthabiti wa uteule wao, na kuupinga ule uthabiti maandiko Matakatifu, ambayo yanafundisha kwamba “wateule hawawezi kupotoshwa” (Mt. 24:24), kwamba “Kristo hawapotezi wale aliopewa na Baba” (Yoh 6:39), na kwamba “wale am-bao Mungu aliwachagua tangu asili, akawaita na kuwahesabia haki, huyo naye pia hutukuza” (Rum. 8:30).

VII

Ambao wanafundisha kwamba katika maisha haya hakuna matunda, hakuna ufahamu, na hakuna uhakika uteule wa mtu usiobadilika kwa utukufu, isipokuwa kama inavyowekwa juu ya kitu kinachoweza kubadilika na kisichoweza kubadilika. Kwa maana sio tu ni upuuzi kusema juu ya uhakikisho usio na hakika, lakini mambo haya pia fanya dhidi ya uzoefu wa watakatifu, ambao pamoja na mtume kufurahi kutokana na ufahamu wa kuchaguliwa kwao na kuimba sifa za zawadi hii ya Mungu; ambao, kama Kristo alivyohimiza, “hushangilia” pamoja na wanafunzi wake “kwamba majina yao yameandikwa mbinguni” (Luka 10:20); na hatimaye ambao wanapinga mishale yenye moto ya majoribu ya shetani ufahamu wa kuchaguliwa kwao, kwa swali “Nani ataleta mashtaka yoyote juu ya wale ambao Mungu anao waliochaguliwa?” (Rum. 8:33).

VIII

Ambao hufundisha kwamba haikuwa kwa msingi wa mapenzi yake ya haki pekee ambayo Mungu aliamua kumwa-cha mtu yejote katika anguko la Adamu na katika hali ya kawaida ya dhambi na hukumu au kupidisha mtu yejote katika kutoa neema inayohitajika kwa Imani na uongofu.

Kwa maana maneno haya yanasmama imara: “Humrehemu amtakaye, na humhusu yeye amtakaye” (Warumi 9:18). Na pia: “Kwako wewe umepewa kujua siri za ufalme wa mbinguni, lakini hawajapata kuwa hivyo amepewa” (Mt. 13:11). Vivyo hivyo: “Nakutukuza wewe, Baba, Bwana wa mbinguni na nchi, kwa kuwa mambo haya umewaficha wenye hekima na ufahamu; na kuwafunulia watoto wadogo; ndiyo, Baba, kwa sababu ndivyo ilivyokuwa furaha yako” (Mt. 11:25-26).

IX

Ambao hufundisha kwamba sababu ya Mungu kupeleka injili kwa watu mmoja badala yake kuliko kwa mwengine si tu na tu mapenzi mema ya Mungu, lakini badala yake kwamba watu mmoja ni bora na wanastahili zaidi kuliko wengine ambao injili iko kwao haijwasiliana.

Kwani Musa anapinga hili anapozungumza na watu wa Israeli kama ifuatavyo: "Tazama, mbingu na mbingu za juu zaidi ni za Yehova, Mungu wako; ardhi na vilivyomo ndani yake. Lakini Yehova alipendezwa na upendo wake wap-endeni baba zenu peke yenu, na mkachagua wazawa wao baada yao, ninyi juu ya mataifa yote, kama hivi leo" (Kumb. 10:14-15). Na pia Kristo: "Ole wake wewe, Korazin! Ole wako, Bethsaida! kwa maana ikiwa miujiza hiyo ilifanyika ndani yako yangalitendeka katika Tiro na Sidoni, wangalitubu zamani sana nguo za gunia na majivu" (Mt. 11:21).

Hoja Kuu ya Pili ya Mafundisho Kifo cha Kristo na Ukombozi wa Mwanadamu Kupitia Kwake

KIFUNGU CHA 1: ADHABU AMBAYO HAKI YA MUNGU INAHITAJI

Mungu si tu mwenye rehema kuu, bali pia ni mwenye haki kuu. Haki hii inahitaji (kama Mungu alivyodhihirisha katika Neno) kwamba dhambi tulizozifanya dhidi ya ukuu wake usio na mwisho kuadhibiwa kwa muda na milele adhabu, nafsi na mwili. Hatuwezi kuepuka adhabu hizi isipokuwa kuridhika kunatolewa kwa haki ya Mungu.

KIFUNGU CHA 2: KURIDIKHA KUFANAYA NA KRISTO SWA VILE

Hata hivyo, sisi wenyewe hatuwezi kutoa kuridhika huku au kutoa wenyewe kutoka kwa ghadhabu ya Mungu, Mungu katika rehema isiyo na kikomo ametupa kama dhamana. Mwana wake wa pekee, ambaye alifanywa kuwa dhambi na laana kwa ajili yetu, ndani yetu mahali, msalabani, ili apate kuridhika kwa ajili yetu.

KIFUNGU CHA 3: THAMANI ISIYO NA KIKOMO YA KIFO CHA KRISTO

Kifo hiki cha Mwana wa Mungu ndicho dhabihu ya pekee na kamili kabisa na kutengwa kwa ajili ya dhambi; ina thamani na thamani isiyo na kikomo, zaidi ya kutoshakulipia dhambi za ulimwengu wote.

KIFUNGU CHA 4: SABABU ZA THAMANI HII ISIYO NA KIKOMO

Kifo hiki kina thamani na thamani kubwa kwa sababu ya mtu huyo ambaye aliteseka nikama iliyokuwa muhimu kuwa Mwokozi wetu sio tu wa kweli na mwanadamu mtakatifu kabisa, lakini pia Mwana wa pekee wa Mungu, wa huyohuyo kiini cha milele na kisicho na mwisho pamoja na Baba na Roho Mtakatifu. Mwingine sababu ni kwamba kifo hiki kiliambatana na uzoefu wa ghadhabu ya Mungu na laana ambayo sisi tulistahili kabisa kwa dhambi zetu.

KIFUNGU CHA 5: MAMLAKA YA KUTANGAZA INJILI KWA WOTE

Zaidi ya hayo, ni ahadi ya Injili kwamba kila amwaminiye Kristo aliyeKirimiwa hawatapotea bali watakuwa na uzi-ma wa milele. Ahadi hii, pamoja na amri ya kutubu na kuamini, inapaswa

kutangazwa na kutangazwa na tofauti au ubaguzi kwa mataifa yote na watu, ambao kwao Mungu kwa mapenzi yake huituma Injili.

KIFUNGU CHA 6: KUTOKUAMINI, WAJIBU WA MWANADAMU

Hata hivyo, kwamba wengi ambao wameitwa kupertia injili hawatubu au kumwamini Kristo lakini kupotea katika kutokuamini si kwa sababu dhabihu ya Kristo aliyetolewa msalabani hana upungufu au hatoshi, lakini kwa sababu wao wenyewe wana makosa.

KIFUNGU CHA 7: IMANI KIPAWA CHA MUNGU

Lakini wote wanaoamini kwa dhati na kukombolewa na kuokolewa kwa kifo cha Kristo kutoka kwa dhambi zao na kutoka kwa uharibifu kupokea kibali hiki kutoka kwa Mungu pekee neema — ambayo Mungu hana deni kwa yejote — iliyotolewa kwao katika Kristo tangu milele.

KIFUNGU CHA 8: UFANISI UNAOOKOA WA KIFO CHA KRISTO

Kwani ulikuwa ni mpango wa bure kabisa na mapenzi ya neema sana na nia ya Mungu Baba kwamba ufanisi wa kuhuisha na kuokoa wa Mwanawe ni wa gherama kubwa kifo kifanyi kazi yenye ndani ya wateule wote, ili Mun-gu apate kuwajalia kuhalalisha imani kwao tu na hivyo kuwaongoza bila kukosa kuwaokoa. Kwa maneno men-gine, yalikuwa mapenzi ya Mungu kwamba Kristo kupertia damu ya Kristo msalaba (ambao alithibitisha agano jipya) unapaswa kukomboa kikamilifu kutoka katika kila jamaa, na kabilia, na taifa, na lugha, wale wote na wale tu ambao walichaguliwa kutoka milele hadi wokovu na kupewa kwake na Baba; kwamba Kristo awape imani (ambayo, kama wokovu mwingine wa Roho Mtakatifu kwa zawadi, alijipatia kwa kifo chake). Ilikuwa pia mapenzi ya Mungu kwamba Kristo anapaswa kuwatakasa kwa damu yake kutoka kwa dhambi zao zote za asili na halisi, iwe wametenda kabla au baada ya kuja kwao kwenye imani; kwamba yeje inapaswa kuwahifadhi kwa uaminifu hadi mwisho; na kwamba anapaswa hatimaye wahudhurie mbele yake, watu wa utukufu, wasio na doa wala kunyanzi.

KIFUNGU CHA 9: UTIMILIFU WA MPANGO WA MUNGU

mpango huu, unaotokana na upendo wa milele wa Mungu kwa wateule, tangu mwanzo ya dunia hadi sasa imeteklezwa kwa nguvu na pia itatekelezwa katika siku zijazo, milango ya kuzimu ikitafuta bure pazia dhidi yake. Kwa hiyo, wateule wanakusanya katika umoja, wote wakiwa peke yao wakati, na daima kuna kanisa la waumini lililojengwa juu ya damu ya Kristo, kanisa ambalo linapenda kwa uthabiti, linaloendelea kuabudu, na hapa na katika yote umilele humsifu kama Mwoko-zi wake ambaye alitoa maisha yake msalabani kwa ajili yake, kama bwana arusi kwa bibi arusi wake.

Kukataliwa kwa Makosa

Baada ya kuweka wazi mafundisho halisi, Sinodi inakataa makosa ya wale:

I

Ambao wanafundisha kwamba Mungu Baba alimteua Mwanawe kufa msalabani bila mpango madhubuti na madhubuti wa kuokoa mtu yejote kwa jina, ili hali, manufaa, na thamani ya kile kifo

cha Kristo kingeweza kukipata kamili na kamili kabisa, hata kama ni ukombozi kilichopatikana hakijawahi kutumika kwa mtu yeyote.

Kwa maana madai haya ni tusi kwa hekima ya Mungu Baba na kwa sifa ya Yesu Kristo, na ni kinyume na Maandi-ko. Kwa maana Mwokozi hunena kama kama ifuatavyo: "Nautoa uhai wangu kwa ajili ya kondoo, nami ni-nawajua" (Yohana 10:15, 27). Na nabii Isaya anasema kuhusu Mwokozi: "Atakapokuwa atajitolea kuwa dhabihu kwa ajili ya dhambi, atawaona wazao wake, atarefusha siku zake, na mapenzi ya Bwana yatafanikiwa mkononi mwake" (Isa. 53:10). Hatimaye, hii inadhoofisha kifungu cha imani ambayo tunakiri nini tunaamini kuhusu kanisa.

II

Ambao hufundisha kwamba kusudi la kifo cha Kristo halikuwa kuanzisha kihalisi kweli agano jipya la neema kwa damu yake, lakini tu kupata kwa ajili ya Baba haki tu ya kuingia kwa mara nyingine tena katika agano na wanadamu, kama ya neema au ya matendo. Kwa hili hupingana na Maandiko, ambayo yanafundisha kwamba Kristo "amekuwa dhamana na mpatanishi" wa agano lililo bora zaidi — yaani, agano jipya (Ebr. 7:22; 9:15), "na kwamba wosia hufan-ya kazi tu mtu anapokuwa amekufa" (Ebr. 9:17).

III

Ambao wanafundisha kwamba Kristo, kwa kuridhika ambayo alitoa, hakufanya hakika sifa kwa yeyote wokovu yenewe na imani ambayo kuridhika hii ya Kristo anatumika kwa wokovu, lakini anapatikana kwa Baba pekee mamlaka au utashi wa kikao kuhusiana kwa njia mpya na ubinadamu na kulazimisha hali mpya kama vile alichagua, na kwamba kutosheleza haya hali inategemea uchaguzi huru wa binadamu; hivyo basi, iliwezekana kwamba aidha yote au hakuna angeyatimiza. Kwa maana wana maoni duni sana juu ya kifo cha Kristo, msifanye hivyo kukiri matunda ya kwanza au faida ambayo inaleta, na muhtasari wamo nyuma kutoka kuzimu kosa la Pelagian.

IV

Ambao hufundisha kwamba kile kinachohusika katika agano jipya la neema ambalo Mungu Baba aliyefanywa na wanadamu kwa kuingilia kati kwa kifo cha Kristo si kwamba tunahesabiwa haki mbele za Mungu na kuokolewa kwa njia ya Imani anakubali stahili ya Kristo, bali Mungu, akiwa ameondoa ombi lake kwa maana utii mkamilifu wa she-ria huhesabia imani yenewe, na utii usiokamilika, imani, kama utii mkamilifu kwa sheria, na kwa ukarimu hutazama jambo hili kama mnavyostahili thawabu ya uzima wa milele. Kwa maana yanapingana na Maandiko: "Wanahesabiwa haki bure kwa neema yake ukombozi uliokuja kwa njia ya Yesu Kristo, ambaye Mungu alimtoa kama dhabihu upatanisho kwa njia ya imani katika damu yake" (Warumi 3:24-25). Na pamoja pamoja na Socinus asiyemcha Mungu, wanaanzisha uhalali mpya na wa kigeni wa ubinadamu mbele za Mungu, kinyume na makubaliano ya kanisa zima.

V

Ambao wanafundisha kwamba watu wote wamepokelewa katika hali ya upatanisho na katika neema ya agano, ili mtu yeyote asipate kwa ajili ya dhambi ya asili inawajibika kwa hukumu, au ya

kuhukumiwa, lakini kwamba wote wako huru kutoka hatia ya dhambi hii. Kwa maoni haya yanapingana na Maandiko ambayo yanadai kwamba sisi ni kwa asili watoto wa hasira.

VI

Ambao hutumia tofauti kati ya kupata na kuomba kwa utaratibu kuwatia ndani wasio na tahadhari na wasio na uzoefu maoni ya kwamba Mungu, mpaka yeye inahusika, inataka kuwapa watu wote kwa usawa manufaa ambayo hupatikana kwa kifo cha Kristo; bali kwamba tofauti ambayo kwayo wengine badala yake kuliko wengine kuja ku-shiriki katika ondoleo la dhambi na uzima wa milele hutegemea kwa hiari yao wenyewe (ambayo inatumika wenyewe kwa neema inayotolewa bila ubaguzi nately) lakini haitegemei zawadi ya kipekee ya rehema ambayo kwa ufanisi hutenda kazi ndani yao, ili wao waitumie neema hiyo kwao, kuliko wengine; wenyewe. Kwa maana, huku wakijifanya kueleza tofauti hii kwa maana inayokubalika, wanajaribu kuwapa watu sumu mbaya ya Pelagianism.

VII

Ambao hufundisha kwamba Kristo hangeweza kufa, wala kufa kwa ajili yake wale ambao Mungu ali-wapenda sana na kuwachagua kwa uzima wa milele, kwa kuwa watu kama hao hauhitaji kifo cha Kristo. Kwa maana wanapingana na mtume, anayesema: “Kristo alinipenda, akatoa mwenyewe kwa ajili yangu” (Gal. 2:20), na vivyo hivyo: “Ni nani atakayeleta mashtaka yoyote dhidi ya wale ambao Mungu amewachagua? Mungu ndiye anayehesabia haki. Yeye ni nani huyo inahukumu? Kristo ndiye aliyekufa”, yaani, kwa ajili yao (Warumi 8:33-34). Wao pia wanapingana na Mwokozi, ambaye anadai: “Nautoa uhai wangu kwa ajili ya kondoo” (Yohana 10:15), na “Amri yangu ndiyo hii: Mpandane kama nilivyopenda wewe. Hakuna aliye na upendo mwingi kuliko huu, wa mtu kuutoa uhai wake kwa ajili yake marafiki” (Yohana 15:12-13).

Wazo Kuu la Tatu na la Nne la Mafundisho

Ufisadi wa Wanadamu, Uongofu kwa Mungu, na Jinsi Unavyotokea

KIFUNGU CHA 1: MADHARA YA KUANGUKA KWA ASILI YA MWANADAMU

Wanadamu hapo awali waliumbwaa kwa mfano wa Mungu na walikuwa akilini na ujuzi wa kweli na sahihi wa Muumba na vitu kiroho, katika mapenzi na moyo kwa haki, na katika hisia zote pamoja usafi; hakika, mwanadamu mzima alikuwa mtakatifu. Hata hivyo, kuasi Mungu kwa ushawishi wa shetani na kwa hiari yao wenyewe, wali-wanyima — nafsi za karama hizi bora. Badala yake, walileta mahali pao wenyewe upofu, giza la kutisha, ubatili na upotovu wa hukumu katika akili zao; upotovu, ukaidi, na ugumu katika mioyo na nia zao; na hatimaye uchafu katika hisia zao zote.

KIFUNGU CHA 2: KUENEA KWA UFISADI

Wanadamu walizaa watoto wa asili sawa na wao wenyewe baadaye kuanguka. Yaani kwa kuwa mafisadi walizaa watoto mafisadi, ufisadi ulienea, kwa hukumu ya haki ya Mungu, kuto-ka kwa Adamu na Hawa hadi kwa wote wao wazao isipokuwa Kristo pekee si kwa njia ya kuiga (kama ilivyokuwa hapo awali mara Wapelagi wangkuwa nayo) lakini kwa njia ya uenezaji wao asili iliyopotoka.

KIFUNGU CHA 3: KUTOKUWA NA UWEZO KAMILI

Kwa hiyo, watu wote wamechukuliwa mimba katika dhambi na wamezaliwa watoto wa ghadhabu; wasiofaa kwa wema wo wote uokoao, wenye mwelekeo wa ubaya, waliokufa katika dhambi zao, na watumwa wa dhambi zao dhambi. Bila neema ya Roho Mtakatifu anayezaliwa upya hawataweza-kutokuwa na uwezo wa kumrudia Mungu, kurekebisha asili yao iliyopotoka, au hata kufanyakujihusisha na mageuzi hayo.

KIFUNGU CHA 4: UPUNGUFU WA NURU YA ASILI

Kuna, kwa hakika, nuru fulani ya asili iliyobaki ndani ya watu wote baada ya kuanguka, kwa sababu hiyo wanahifad-hi mawazo fulani juu ya Mungu, mambo ya asili, na tofauti kati ya kile ambacho ni cha maadili na uasherati, na onyesha a hamu fulani ya wema na tabia njema ya nje. Lakini mwanga huu wa asili ni mbali na kuwawezesha wana-damu kupata ujuzi wenye kuokoa juu ya Mungu na uongofu kwake-hadi sasa, kwa kweli, kwamba hawatumii ipasavyo hata ndani mambo ya asili na jamii. Badala yake, kwa njia mbalimbali wanakataa kabisa, kuiharibu nuru hii, hata iweje tabia yake halisi, na kuikandamiza katika udhalimu. Kwa kufanya hivyo watu wote hujitoa wenyewe bila udhuru mbele za Mungu.

KIFUNGU CHA 5: UPUNGUFU WA SHERIA

Katika suala hili, kile ambacho ni kweli juu ya nuru ya asili ni kweli pia ya Kumi Amri zilizotolewa na Mungu kuititia Musa haswa kwa Wayahudi.

Kwa maana wanadamu hawawezi kupata neema ya kuokoa kuititia Dekalojia, kwa sababu, ingawa inafichua ukubwa wa dhambi zao na kuzidi kuwatia hatiani ya hatia yao, hata hivyo haitoi dawa au kuwawezesha kutoroka kutoka kwa taabu za mwanadamu, na, kwa kweli, aliyedhoofishwa na mwili, huondoka mkosaji chini ya laana.

KIFUNGU CHA 6: NGUVU IOKOAYO YA INJILI

Kwa hivyo, kile ambacho nuru ya maumbile wala sheria haiwezi kufanya, Mungu husitawi kwa nguvu za Roho Mta-katifu, kuititia Neno au huduma ya upatanisho. Hii ndiyo injili kuhusu Masihi, ambayo kuititia kwake imempata ilim-pendeza Mungu kuwaokoa waamini, katika Agano la Kale na Agano Jipyा.

KIFUNGU CHA 7: UHURU WA MUNGU KATIKA KUIFUNUA INJILI

Katika Agano la Kale, Mungu alifunua siri hii ya mapenzi yake kwa idadi ndogo; katika Agano Jipy (sasa bila tofauti yoyote kati ya watu) Mungu inafichua kwa idadi kubwa. Sababu ya tofauti hii haipaswi kuwa kuhusishwa na thamani kubwa ya taifa moja juu ya jingine, au kwa matumizi bora ya nuru ya asili, lakini kwa furaha ya bure na upendo usiostahiliwa Mungu. Kwa hiyo, wale wanaopokea neema nydingi, zaidi na licha ya yote wanayostahili, tunapaswa kuyakubali kwa mioyo ya unyenyekevu na shukrani.

Kwa upande mwingine, pamoja na mtume wanapaswa kuabudu (lakini kwa hakika sivyo chunguza kwa udadisi) ukali na haki ya hukumu za Mungu juu ya wengine, ambao hawapati neema hii.

KIFUNGU CHA 8: WITO WA DHATI WA INJILI

Hata hivyo, wote walioitwa kupitia injili wanaitwa kwa bidii. Kwa kwa uharaka na kwa dhati kabisa Mungu hujul-ishu katika Neno kile kinachompendeza ili wale walioitwa waje kwa Mungu. Mungu pia sikio-ahadi nestly pumziko kwa ajili ya nafsi zao na uzima wa milele kwa wote wanaokuja na amini.

KIFUNGU CHA 9: WAJIBU WA MWANADAMU KWA KUIKATAA INJILI

Ukweli kwamba wengi walioitwa kupitia huduma ya injili hufanya si kuja na si kuletwa katika uongofu lazima ku-laumiwa juu ya Wala juu ya Kristo anayetolewa kwa njia ya Injili, wala juu ya Mungu ambaye anawaita kwa njia ya injili na hata kuwapa karama mbalimbali, lakini juu ya watu wenyewe walioitwa. Wengine katika kujiamini hawana hata burudisha Neno la uzima; wengine wanaifurahisha lakini hawaichukui moyoni, na kwa sababu hiyo, baada ya furaha ya muda mfupi ya imani ya muda, wanarudi tena; wengine huzisonga mbegu ya Neno kwa miiba ya ma-hangaiko ya maisha na kwa anasa za dunia na hazizai matunda. Huyu Mwokozi wetu anafundisha katika mfano wa mpanzi (Mt. 13).

KIFUNGU CHA 10: UONGOFU KAMA KAZI YA MUNGU

Ukweli kwamba wengine walioitwa kupitia huduma ya injili hufanya kuja na kuletwa kwenye uongofu haipaswi kuhesabiwa kwa juhudhi za kibinadamu, kana kwamba mtu anajitofautisha mwenyewe kwa uchaguzi huru kutoka kwa wengine ambao wana kufidiwa kwa neema sawa au ya kutosha kwa ajili ya imani na uongofu (kama wenye kiburi uzushi wa Pelagius unadumisha). Hapana, ni lazima ihesabiwe kwa Mungu: kama vile kutoka umilele Mungu alichagua wake katika Kristo, kwa hiyo ndani ya muda Mungu anaita kwa ufanisi huwapa imani na toba, na baada ya kuwaokoa kutoka kwa mamlaka ya giza, huwaleta katika ufalme wa Mwana wake, kwa utaratibu ili wayatangaze matendo ya ajabu ya yule aliywewita wa giza kuingia katika nuru hii ya ajabu, wala wasijisifu wenyewe, bali wajisifu katika Bwana, kama maneno ya mitume yanavyoshuhudia mara kwa mara katika Maandiko.

KIFUNGU CHA 11: KAZI YA ROHO MTAKATIFU KATIKA UONGOFU

Zaidi ya hayo, Mungu anapofanya mapenzi haya mema kwa wateule, au kazi wongofu wa kweli ndani yao, Mungu haoni tu kwamba injili ni inatangazwa kwao kwa nje, na kuzitia nuru akili zao kwa nguvu kwa Roho Mtakatifu ili wapate kuelewa na kutambua ipasavyo mambo ya Roho wa Mungu, lakini,

kwa utendaji mzuri wa huo kuzaliwa upya Roho, Mungu pia hupenya ndani ya moyo, na kuufunga moyo uliofungwa; hulainisha moyo mgumu, na kuta-hiri moyo amba o haujatahiriwa. Mungu hutia sifa mpya katika mapenzi, huwafanya wafu wawe hai, yule mwovu mwema, asiyependa, na mkaidi hutii. Mungu anatenda hutia nguvu nia ili, kama mti mzuri, iweze kuwezeshwa ku-zaa matunda ya matendo mema.

KIFUNGU CHA 12: KUZALIWA UPYA KWA KAZI ISIYO YA KAWAIDA

Na huku ndiko kuzaliwa upya, uumbaji mpya, kufufuka kutoka kwa wafu, na kuhuishwa kunatangazwa waziwazi katika Maandiko Matakatifu, ambayo ni Mungu hufanya kazi ndani yetu bila msaada wetu. Lakini hii hakika haitokei tu kwa mafundisho ya nje, kwa ushawishi wa maadili, au kwa njia ya kufanya kazi ambayo, baada ya kazi ya Mungu kufanya, inabaki katika uwezo wa binadamu iwe au la kuzaliwa upya au kuongoka. Badala yake, ni kazi isiyo ya kawaida kabisa, ambayo wakati huo huo ni nguvu zaidi na ya kupendeza zaidi, ya ajabu, iliyofichwa pango, na kazi isiyoelezeka, ambayo si chini ya au duni katika uwezo wakeya uumbaji au ya kufufua wafu, kama Maandiko (yalivoongozwa na roho ya mwandishi ya kazi hii) inafundisha. Kwa hiyo, wale wote amba o Mungu anafanya kazi ndani ya mioyo yao njia hii ya ajabu ni hakika, bila kushindwa, na kwa ufanisi kuzaliwa upya na kufanya amini kweli. Na kisha mapenzi, sasa upya, si tu ulioamilishwa na kuhamasishwa na Mungu, lakini katika kuamilishwa na Mungu pia yenewe inatenda. Kwa hii; kwa hili sababu, watu wenyewe, kwa neema hiyo ambayo wamepokea, wako pia inasemekana kuamini na kutubu.

KIFUNGU CHA 13: NJIA ISIYOELEWEKA YA KUZALIWA UPYA

Katika maisha haya waumini hawawezi kuelewa kikamilifu jinsi kazi hii inavyotokea; wakati huo huo, wanaridhika na kujua na kuitia hilo, kwa hili neema ya Mungu, wanaamini kwa moyo na kumpenda Mwokozi wao.

KIFUNGU CHA 14: NIJIA AMBAYO MUNGU ANATOA IMANI

Kwa hiyo, kwa njia hii imani ni zawadi ya Mungu, si katika maana inayotolewa na Mungu ili watu wachague, lakini kwa hakika wamepewa, pumzi na kupenyeza ndani yao. Wala si zawadi katika maana ambayo Mungu hutoa uwezo wa kuamini tu, lakini basi unangojea kibali-tendo la kuamini-kwa uchaguzi wa binadamu; badala yake, ni zawadi katika maana ya kwamba Mungu anayefanya kazi zote mbili nia na kutenda na, kwa hakika, hufanya mambo yote katika watu wote na huzalisha ndani yao nia ya kuamini na imani yenewe.

KIFUNGU CHA 15: MAJIBU KWA NEEMA YA MUNGU

Mungu hana deni la neema hii kwa mtu ye yote. Kwani Mungu anaweza kuwapa deni gani hao amba o hawana chochote cha kutoa ambacho kinaweza kulipwa? Kweli, Mungu angeweza nini deni kwa wale amba o hawana kitu chao cha kutoa ila dhambi na uwongo?

Kwa hiyo wale wanaopokea neema hii wana deni na kutoa shukrani za milele kwa Mungu peke yake; wale wasi-oipokea pia hawajali hata kidogo juu ya roho hizi vitu tual na kuridhika na wao wenyewe katika hali yao, au sivyo katika kujiamini kwa upumbavu hujivunia kuwa na kitu ambacho hawana.

Manyoya-zaidi ya hayo, tukifuata mfano wa mitume, tunapaswa kufikiri na kufanya semenii kwa njia nzuri zaidi juu ya wale wanaokiri kwa nje imani na maisha bora zaidi, kwani vyumba vya ndani vya moyo havijulikani kwetu. Lakini kwa wengine ambaao bado hawajaitwa, tunapaswa kumwomba Mungu ambaye huita vitu ambavyo havipo kana kwamba vilikuwepo. Kwa njia yoyote, hata hivyo, tujivune kuwa bora kuliko wao, kana kwamba tumejipamba-nua sisi wenyewe kutoka kwao.

KIFUNGU CHA 16: ATHARI YA KUZALIWA UPYA

Walakini, kama vile kwa anguko wanadamu hawakuacha kuwa wanadamu, waliojaliwa kwa akili na utashi, na kama vile dhambi, ambayo imeenea kote kote wanadamu, haikukomesha asili ya jamii ya wanadamu bali ilipotoshwa na iliuu kiroho, vivyo hivyo neema hii ya kimungu ya kuzaliwa upya haifanyi kazi watu kana kwamba ni matofali na mawe; wala haiondoi mapenzi na yake mali au kulazimisha mapenzi yenye kusitasita kwa nguvu, lakini huhuisha kiroho, huponya, mageuzi, na kwa namna ya kupendeza na yenye nguvu mara moja inarudisha nyuma.

Matokeo yake, utii ulio tayari na wa dhati wa Roho sasa unaanza kabla ya pazia ambapo kabla ya uasi na upinzani wa mwili ulikuwa kabisa kutawala. Katika hili marejesho ya kweli na ya kiroho na uhuru wa mapenzi yetu inaju-muisha. Basi lau kama Mtengenezaji wa kila jambo jema asingetendewa tukiwa pamoja nasi, tusingekuwa na tu-maini la kuinuka kutoka katika anguko letu wenyewe uchaguzi wa bure, ambaao tulijijingiza kwenye uharibifu tukiwa bado tumesimama wima.

KIFUNGU CHA 17: MATUMIZI YA MUNGU YA NJIA KATIKA KUZALIWA UPYA

Kama vile kazi kuu ambayo kwayo Mungu hutokeza na kutegemeza asili yetu-maisha ya kimantiki hayakatazi bali yanahitaji matumizi ya njia, ambayo kwayo Mungu, kulingana na hekima na wema wake usio na kikomo, ametaka kutekeleza hilo uweza wa kimungu, vivyo hivyo na kazi iliyotajwa hapo juu isiyo ya kawaida ambayo kwayo Mungu hutuzaa upya kwa njia yoyote haizuii au kufuta matumizi ya injili, ambayo Mungu kwa hekima nyingi ameweka ku-wa mbegu ya kuzaliwa upya na chakula cha roho. Kwa sababu hii, mitume na walimu waliofuata waliwfundisha watu kwa namna ya kimungu kuhusu neema hii ya Mungu, kutoa Mungu utukufu na kunyenyeka majivuno yote, na bado hakupuuza wakati huo huo kuwaweka watu chini ya maonyo matakatifu ya Injili usimamizi wa Neno, sakramenti, na nidhamu. Kwa hivyo hata leo ni nje ya swali kwamba walimu au wale waliofundisha katika kanisa wanapaswa kuthubutu kumjaribu Mungu kwa kutenga yale aliyo nayo Mungu katika mapenzi yake mema walitaka kuunganishwa kwa karibu. Kwa maana neema hutolewa kwa mawaiidha, na kadiri tunavyotekeleza wajibu wetu kwa wepesi, ndivyo wafadhili wanavyokuwa wenye kung'aa zaidi. Kazi ya Mungu kufanya kazi ndani yetu kwa kawaida ni, na ndivyo kazi inavyosonga mbele. Kwa Mungu peke yake, kwa njia na kwa matunda yao ya kuokoa na ufanisi, utukufu wote unadaiwa milele. Amina.

Kukataliwa kwa Makosa

Baada ya kuweka wazi mafundisho halisi, Sinodi inakataa makosa ya wale:

I

Ambao hufundisha kwamba, kwa kusema vizuri, haiwezi kusemwa kuwa dhambi ya asili ndani yenewe inatosha kuhukumu jamii nzima ya wanadamu au kuhalalisha maisha ya muda na adhabu za milele. Kwa maana zinapingana na mtume anaposema: “Dhambi iliingia ulimwenguni kuitia mtu mmoja, na kifo kuitia dhambi; na kwa njia hiyo mauti ikawafikia watu wote, kwa sababu wote wamefanya dhambi” (Rum. 5:12); pia: “Kosa lilifuata dhambi moja na ililetu hukumu” (Rum. 5:16); vivyo hivyo: “Mshahara wa dhambi ni mauti” (Rum. 6:23).

II

Ambao hufundisha kwamba karama za kiroho au tabia njema na fadhila kama hizo kwani wema, utakatifu, na uadili-fu havingeweza kukaa ndani mapenzi ya mwanadamu wakati wa uumbaji, na kwa hiyo haingetenganishwa nayo mapenzi wakati wa anguko. Kwa hili linapingana na maelezo ya mtume ya sura ya Mungu katika Waefeso 4:24, ambapo anaonyesha mfano wa haki na utakatifu, ambayo kwa hakika hukaa katika mapenzi.

III

Ambao wanafundisha kwamba kifo cha kiroho karama za kiroho hazijatenganishwa kutokana na mapenzi ya mwanadamu, kwani mapenzi yenewe hayajawahi kupotoshwa bali tu kuzuiliwa na giza la akili na kutotawaliwa kwa mhemko, na kwa kuwa mapenzi yana uwezo wa kutumia uwezo wake huru wa asili mara tu ngoma huondolewa, ambayo ni kusema, inaweza yenewe kuchagua au kuchagua lolote jema limewekwa mbele yake au sivyo kulitaka au kulichagua.

Hili ni wazo la riwaya na kosa na lina athari ya kuinua nguvu ya uhuru wa kuchagua, kinyume na maneno ya nabii Yeremia: “Moyo wenyewe ni mdanganyifu kuliko vitu vyote na mwovu” (Yer. 17:9); na maneno ya Mtume: “Sisi sote tuliishi kati yao” (watoto wa kuasi) “wakati mmoja katika tamaa za miili yetu, tukiyafuata mapenzi ya miili yetu na mawazo” (Efe. 2:3).

IV

Ambao hufundisha kwamba ubinadamu ambao haujazaliwa upya haujafa kabisa katika dhambi au kunyimwa uwezo wote wa manufaa ya kiroho lakini anaweza kuona njaa na kiu kwa ajili ya haki au uzima na kutoa dhabihu ya ali-yevunjika na kupondeka roho inayompendeza Mungu. Kwa maana maoni haya yanapingana na ushuhuda wa wazi wa Maandiko: “Ulikuwa wafu kwa sababu ya makosa na dhambi zenu” (Efe. 2:1, 5); “Mawazo ya mawazo ya moyo wa mwanadamu ni mabaya tu siku zote” (Mwanzo 6:5; 8:21). Zaidi ya hayo, kuwa na njaa na kiu ya kukombolewa kutoka kwa taabu na uzima, na kumtolea Mungu dhabihu ya roho iliyovunjika ni tabia tu ya mtengeneza upyawalikula na wa wale walioitwa heri (Zab. 51:17; Mt. 5:6).

V

Ambao hufundisha kwamba ubinadamu mpotovu na wa asili unaweza kufanya matumizi hayo mazuri ya neema ya kawaida (ambayo kwayo wanamaanisha nuru ya asili) au ya karama iliyobaki baada ya anguko ambayo wana uwezo wa kupata a neema kubwa zaidi — ya kinjili au neema ya kuokoa — pamoja na wokovu wenyewe; na kwamba kwa njia hii Mungu, kwa upande wake, anajionyesha kuwa tayari kumfunua Kristo kwa wote watu, kwa kuwa Mungu hutoa kwa wote, kwa kiwango cha kutosha na kwa ufanisi namna, njia muhimu kwa ufunuo wa Kristo, kwa imani, na kwa ajili ya toba. Kwa Maandiko, bila kutaja uzoefu wa nyakati zote, inashuhudia kwamba hii ni uwongo: “Anamjulisha Yakobo maneno yake, amri zake na sheria zake Israeli; hakufanya hivi kwa ajili ya taifa lingine, wala hawazijui sheria zake” (Zab. 147:19-20); “Zamani Mungu aliacha mataifa yote waende zao wenyewe” (Mdo 14:16); “Wao” (Paulo na wenzake) “walihifadhiwa na Roho Mtakatifu kutoka katika kunena neno la Mungu katika Asia”; na “Walipofika Misia, wakajaribu kwenda Bithinia, lakini Roho hakuwaruhusu” (Mdo 16:6-7).

VI

Ambao hufundisha kwamba katika uongofu wa kweli wa wanaume na wanawake sifa mpya, tabia, au karama hazi-wezi kuingizwa au kumiminwa katika mapenzi yao na Mungu, na hakika kwamba imani [au kuamini] ambayo sisi tulikuja kwa na kutoka kwayo tunapokea jina “waumini” sio sifa au zawadi ilioingizwa na Mungu, bali ni tendo la kibinada-mu tu, na kwamba haiwezi kuitwa zawadi isipokuwa kwa uwezo wa kufikia imani. Kwa maoni haya yanapingana na Maandiko Matakatifu, ambayo yanashuhudia kwamba Mungu anafanya kupenyeza au kumimina ndani ya mioyo yetu sifa mpya za imani, utii, na kuhisi upendo wake: “Nitatia sheria yangu katika nia zao, na kuiandika mioyo yao” (Yer. 31:33); “Nitamimina maji juu ya nchi yenyeye kiu, na vijito kwenye ardhi kavu; nitamimina Roho yangu juu ya uzao wako” (Isa. 44:3); “Upendo wa Mungu umemiminwa katika mioyo yetu na Roho Mtakatifu, ambaye tu-mepewa sisi” (Rum. 5:5). Pia zinapingana na zinazoendelea mazoezi ya kanisa, ambayo huomba pamoja na nabii: “Uniongoze, Bwana, nami nitaongoka” (Yer. 31:18).

VII

Ambao wanafundisha kwamba neema ambayo kwayo tunaongoka kwa Mungu si kitu ushawishi wa upole, au (kama wengine wanavyoeleza) kwamba njia ya kutenda ya Mungu katika uongofu ambao ni bora zaidi na unaofaa kwa asili ya mwanadamu ni ule ambao hutokea kwa ushawishi, na kwamba hakuna kitu kinachozuia neema hii ya maadili kushawishi hata peke yake kutoka kwa kumfanya mtu wa asili kuwa wa kiroho; kweli, hiyo Mungu hatoi ridhaa ya mapenzi isipokuwa kwa namna hii ya maadili ushawishi, na kwamba ufanisi wa kazi ya Mungu ambayo kwayo inap-itakazi ya Shetani iko katika ukweli kwamba Mungu anaahidi faida za milele huku Shetani akiahidi za muda. Kwa maana fundisho hili ni la Pelagian kabisa na ni kinyume na Maandiko yote, ambayo inatambua kando na ushawishi huu pia nyingine, yenyeye ufanisi Zaidi na njia ya kimungu ambayo kwayo Roho Mtakatifu hutenda katika Wongofu wa mwanadamu. Kama Ezekiel 36:26 huweka hivi: “Nitawapa ninyi moyo mpya, na kutia roho mpya ndani yenu; nami nitaondoa moyo wako wa jiwe na kukupa moyo wa nyama...”

VIII

Ambao wanafundisha kwamba Mungu katika kuwafanya watu kuzaliwa upya haleti hilo uwezo wa muweza wake ambapo Mungu anaweza kwa nguvu na bila kushindwa bend mapenzi ya binadamu kwa imani na uongofu, lakini kwamba hata wakati Mungu ana alikamilisha kazi zote za neema ambazo anatumia kwa uongofu wao walakini inaweza, na kwa kweli mara nyingi kufanya, kwa hivyo mpinge Mungu na Roho ndani nia na nia yao ya kuwazaa upya, ili wawavunje kabisa kuzaliwa upya mwenyewe; na, kwa hakika, kwamba inabaki katika uwezo wao wenyewe iwe au la kuzaliwa upya. Kwa maana hili hubatilisha utendaji kazi wote wa neema ya Mungu katika na kuelekeza shughuli za Mwenyezi Mungu kwa mapenzi ya mwanadamu; ni kinyume kwa mitume, wanaofundisha kwamba “tunaamini kwa uwezo wa kutenda kazi kwa ufanisi wa nguvu kuu za Mungu” (Efe. 1:19), na kwamba “Mungu hutimiza wasiostahiliwa nia njema ya wema wake na kazi ya imani ndani yetu kwa nguvu” (2 The. 1:11), na vivyo hivyo kwamba “uweza wake wa Uungu umetupa kila kitu tunachohitaji kwa uzima na utauwa” (2 Pet. 1:3).

IX

Ambao hufundisha kwamba neema na uchaguzi huru ni sababu zinazoambatana ambazo ni sehemu kushirikiana kuanzisha uongofu, na neema hiyo haitangulii — katika utaratibu wa causality-ushawishi ufanisi wa mapenzi; yaani Mungu huyo haisaidii ipasavyo mapenzi ya mwanadamu kuja kwenye uongofu kabla ya hapo mapenzi yenyewe yanahamasisha na kuamua yenyewe. Kwa maana kanisa la kwanza tayari lilishutumu fundisho hili zamani sana kati-ka Wapelagia, kwa msingi wa maneno ya mtume: “Haitegemei binadamu akipenda au kukimbia lakini kwa rehema ya Mungu” (Rum. 9:16); pia: “Nani hukufanya kuwa tofauti na mtu mwengine yejote?” na “Una nini wewe ha-wakupokea?” (1 Kor. 4:7); vivyo hivyo: “Mungu ndiye atendaye kazi ndani yenu kutaka kwenu na kutenda kulin-gana na mapenzi yake mema” (Flp. 2:13).

Hoja Kuu ya Tano ya Mafundisho Uvumilivu wa Watakatifu

KIFUNGU CHA 1: WALIOZALIWA UPYA SIO HURU KABISA KUTOKA KWA DHAMBI

Watu hao ambao Mungu kulingana na kusudi lake huwaita katika ushirika wa Mwana wake Yesu Kristo Bwana wetu na anazaliwa upya kwa Roho Mtakatifu, Mungu pia anaweka huru kutoka kwa utawala na utumwa wa dhambi, inga-wa sio kabisa kutoka kwa dhambi mwili na kutoka katika mwili wa dhambi maadamu wako katika maisha haya.

KIFUNGU CHA 2: MWITIKIO WA MUUMINI KWA DHAMBI ZA UDHAIFU

Kwa hiyo kila siku dhambi za udhaifu hutokea, na mawaa hushikamana hata na yaliyo bora zaidi kazi za watakatifu, na kuwapa sababu ya kudumu ya kunyenyeka mbele zao Mungu, kukimbilia kimbilio kwa Kristo aliyesulubiwa, kuua mwili zaidi na zaidi kwa Roho wa maombi na kwa mazoezi

matakatifu ya utauwa, na kwa jitahidini kuuelekea utimilifu, hata watakapowekwa huru kutoka katika mwili huu wa kifo na kutawala pamoja na Mwanakondoo wa Mungu mbinguni.

KIFUNGU CHA 3: UHIFADHI WA MUNGU WA WALIOONGOKAk

Kwa sababu ya mabaki haya ya dhambi kukaa ndani yao na pia kwa sababu ya majoribu ya ulimwengu na Shetani, wale ambao wameongoka wanaweza wasibaki wamesimama katika neema hii ikiwa wameachwa kwa rasilimali zao wenyewe. Lakini Mungu yuko waaminifu, akiwatia nguvu kwa rehema katika neema waliyopewa mara moja na ku-wahifadhi humo mpaka mwisho.

KIFUNGU CHA 4: HATARI YA WAUMINI WA KWELI KUANGUKA KATIKA DHAMBI KUU

Nguvu ya Mungu ikiimarisha na kuhifadhi waumini wa kweli katika neema ni zaidi ya mechii ya mwili. Walakini wale walioongoka sio watendaji kila wakati kuthaminiwa na kuhamasishwa na Mungu kwamba katika matendo fula-ni mahususi hawawezi kosa lao wenyewe huacha uongozi wa neema, na kuongozwa na tamaa ya mwili, na kuwaka-bidhi. Kwa sababu hii lazima waangalie kila wakati na ombeni ili wasiye wakaingia katika majoribu. Wanaposhindwa kufanya hili, si tu kwamba wanaweza kubebwa na mwili, ulimwengu, na Shetani dhambi, hata zile mbaya na mbaya, bali pia kwa ruhusa ya haki ya Mungu; wakati fulani wanabebwa sana — shuhudia kesi za kusikitisha, zilizoelezewa ndani Maandiko, ya Daudi, Petro, na watakatifu wengine kuanguka katika dhambi.

KIFUNGU CHA 5: MADHARA YA DHAMBI HIZO NZITO

Hata hivyo, kwa dhambi kubwa kama hizo, wanamchukiza Mungu sana, wanastahili kutumwa kifo, mhuzunishe Roho Mtakatifu, sitisha utendaji wa imani, kwa ukali kuumiza dhamiri, na wakati mwingine kupoteza ufahamu wa neema kwa a mpaka watakaporudi katika njia iliyosawa kwa toba ya kweli, kwa mfano, uso wa kibaba wa Mungu unawaangazia tena.

KIFUNGU CHA 6: UINGILIAJI WA KUOKOA WA MUNGU

Kwa Mungu, ambaye ni mwingi wa rehema, kulingana na kusudi lisiloweza kubadilika uchaguzi haumchukui Roho Mtakatifu kutoka kwake kabisa, hata wakati gani wanaanguka vibaya sana. Wala Mungu hawaachi waanguke chini hata wao kupoteza neema ya kuasili na hali ya kuhesabiwa haki, au kutenda dhambi iletayo mauti (dhambi dhidi ya Roho Mtakatifu), na kuwatumbukiza, nafsi zao, zilizoachwa kabisa na Mungu, kuingia katika uharibifu wa milele.

KIFUNGU CHA 7: UPYA KWA TOBA

Maana, kwanza kabisa, Mungu huwahifadhi katika watakatifu hao wanapoanguka mbegu isiyoweza kuharibika am-bayo wamezaliwa mara ya pili, isije ikaangamia au kuwa kuondolewa. Pili, kwa Neno na Roho wake Mungu hakika na kwa ufanisi inawafanya upya ili wapate kutubu ili wawe na huzuni ya moyo na ya kimungu kwa ajili ya dhambi walizozitenda; tafuta na upate, kwa njia ya imani na kwa moyo uliotubu, msamaha katika damu ya Mpatanishi; uzoefu tena neema ya Mungu aliyepatanishwa; kwa njia ya imani abudu rehema za Mungu; na kutoka basi kwa bidii zaidi utimize wokovu wao wenyewe kwa kuogopa na kutetemeka.

KIFUNGU CHA 8: UHAKIKA WA UHIFADHI HUU

Kwa hiyo si kwa wema au nguvu zao wenyewe bali kwa rehema isiyostahiliwa ya Mungu kwamba wasipoteze imani na neema kwa ukamilifu, wala wasibaki katika unyonge wao, huanguka hadi mwisho na kupotea.

Kwa heshima na wao wenyewe hii si tu kwa urahisi inaweza kutokea, lakini pia bila shaka ingetokea; bali kwa heshima ya Mungu haiwezi kutokea. Mpango wa Mungu hauwezi kubadilishwa; ahadi ya Mungu haiwezi kushindwa; wito kulingana na kusudi la Mungu hauwezi kubatilishwa; ya sifa ya Kristo pamoja na maombezi yake na kuhifadhi hayawezi kubatilishwa; na kutiwa muhuri kwa Roho Mtakatifu hakuwezi kubatilishwa wala kufutwa kabisa.

KIFUNGU CHA 9: UHAKIKISHO WA UHIFADHI HUU

Kuhusu uhifadhi huu wa wale waliochaguliwa kwa wokovu na kuhusu uvumilivu wa waamini wa kweli katika ima-ni, waamini wenyewe wanaweza na kufanya kuwa na uhakika kwa mujibu wa kipimo cha imani yao. Kwa imani hii wanaamini kwa uthabiti kwamba wako na daima watabaki kuwa wa kweli na walio hai, wa kanisa, na kwamba wana ondoleo la dhambi na uzima wa milele.

KIFUNGU CHA 10: MSINGI WA UHAKIKISHO HUU

Ipasavyo, uhakikisho huu hautokani na ufunuo fulani wa kibinafsi zaidi au nje ya Neno, bali kutokana na imani kati-ka ahadi za Mungu ambazo yamefunuliwa kwa wingi sana katika Neno kwa ajili ya faraja yetu, kutokana na ushuhu-da “Roho Mtakatifu akishuhudia pamoja na roho zetu kwamba sisi tu watoto wa Mungu na warithi” (Rum. 8:16-17), na hatimaye kutoka katika jitihada kubwa na takatifu ya kutafuta waziwazi, dhamiri na matendo mema. Ikiwa wa-teule wa Mungu katika ulimwengu huu hawakufanya hivyo kuwa na faraja hii yenye msingi mzuri kwamba ushindi utakuwa wao na tegemeo hili, hakikisho linalowezekana la utukufu wa milele, wangkuwa wa kusikitisha zaidi kuli-ko watu wote.

KIFUNGU CHA 11: MASHAKA KUHUSU UHAKIKISHO HUU

Wakati huo huo, Maandiko yanashuhudia kwamba waumini wanapaswa kushindana katika maisha haya mashaka mbalimbali ya mwili, na kwamba chini ya majoribu makali hawana daima pitia uhakikisho huu kamili wa imani na uhakika wa ustahimilivu. Lakini Mungu, Baba wa faraja yote, “hawaache wajaribiwe kupita wawezavyokuvumilia, lakini pamoja na lile jaribu hutupatia njia ya kutokea” (1Kor. 10:13), na kwa Roho Mtakatifu huhuisha ndani yao uhakikisho wa ustahimilivu wao.

KIFUNGU CHA 12: UHAKIKISHO HUU KAMA KICHOCHEO CHA UTAUWA

Uhakikisho huu wa uvumilivu, hata hivyo, mbali sana na kuwafanya waamini wa kweli kiburi na kujiamini kimwili, ni mzizi wa kweli wa unyenyekevu, wa mtoto-kama heshima, utauwa halisi, saburi katika kila pambano, na bidii maombi, uthabiti katika kuvuka na kuungama ukweli, na wa furaha iliyo na msingi mzuri katika Mungu. Kutafakari faida hii kunatoa motisha kwa a mazoezi mazito na ya kudumu ya kutoa shukrani na matendo mema, kama ina-vyoonekana kutoka kwa ushuhuda wa Maandiko Matakatifu na mifano ya watakatifu.

KIFUNGU CHA 13: UHAKIKISHO HAKUNA KISHAWISHI CHA UZEMBE

Wala imani iliyofanywa upya ya uvumilivu haitoi uasherati au kukosa kujali utauwa kwa wale walioimarishwa baada ya kuanguka; lakini inaleta wasiwasi mkubwa zaidi kuchunguza kwa makini njia ambazo Bwana alitayarisha mapema. Wanazingatia njia hizi kwa utaratibu wakitembea ndani yao wapate kudumisha uthabiti wa saburi yao; wasije, kwa kuudhulumu wema wa Baba wa Mungu, uso wa Mungu wa neema (kwa kuwa mcha Mungu kuutazama uso huo ni mtamu kuliko uhai, bali kujitega kwakeni chungu zaidi kuliko kifo) jiepushe nao tena, na matokeo yake ni kwamba wanaanguka katika uchungu mkubwa wa roho.

KIFUNGU CHA 14: MUNGU ANATUMIA NJIA KATIKA USTAHIMILIVU

Na, kama vile Mungu alipenda kuanza kazi hii ya neema ndani yetu kwa njia kutangaza injili, hivyo Mungu huhifad-hi, huendelea, na kukamilisha hili fanya kazi kwa kusikia na kusoma injili, kwa kuitafakari, kwa njia yake mawaidha, vitisho, na ahadi, na pia kwa matumizi ya sakramenti.

KIFUNGU CHA 15: MIITIKIO TOFAUTI NA MAFUNDISHO YA USTAHIMILIVU

Mafundisho haya kuhusu uvumilivu wa waumini wa kweli na watakatifu, na kuhusu uhakikisho wao wa hilo — fundisho ambalo Mungu amefunua kwa wingi sana ndani ya kitabu Neno kwa utukufu wa jina lake na kwa faraja ya watauwa, na ambayo Mungu hugusa miyo ya waumini — ni kitu ambacho mwili haufanyi elewa, Shetani anachukia, ulimwengu unadhihaki, wajinga na wanafiki unyanyasaji, na mashambulizi ya roho za makosa. Bibi-arusi wa Kristo, kwa upande mwengine, daima amependa mafundisho haya kwa upole sana na kuyatetea kwa uthabiti kama hazina isiyo na thamani; na Mungu, ambaye hakuna njama inayoweza kumsaidia na hakuna nguvu inaweza kushinda, itahakikisha kwamba kanisa litaendelea kufanya hivi. Kwa Mungu huyu peke yake, Baba, na Mwana, na Roho Mta-katifu, iwe heshima na utukufu milele. Amina.

Kukataliwa kwa Makosa

Baada ya kuweka wazi mafundisho halisi, Sinodi inakataa makosa ya wale:

I

Ambao wanafundisha kwamba ustahimilivu wa waumini wa kweli sio matokeo ya uchaguzi, au zawadi ya Mungu iliyotolewa na kifo cha Kristo, lakini hali ya mpya agano ambalo watu, kabla ya kile wanachoita uchaguzi wao wa “kama wanavyotangaza”, na kuhesabiwa haki, lazima kutimiza kwa hiari yao. Kwa maana Maandiko Matakatifu yanashuhudia kwamba uvumilivu hufuata kutoka kwa uchaguzi na ni iliyotolewa kwa waliochaguliwa kwa nguvu ya kifo cha Kristo, ufuluo na maombezi-: ufuluo “Waliochaguliwa walikipata; wale wengine walikuwa wagumu” (Rum. 11:7); kama — kwa hekima, “Yeye asiyemwachilia mwana wake mwenyewe, bali alimtoa kwa ajili yetu sisi sote — jinsi gani hatatukirimia vitu vyote pamoja naye? Nani ataleta malipo yoyote dhidi ya wale ambao Mungu amewachagua? Mungu ndiye anayehesabia haki. Yeye ni nani huyo inahukumu? Kristo Yesu ndiye aliyekufa — zaidi ya hayo ndiye aliyefufuka — naye ameketi mkono wa kuume wa Mungu, na pia anatuombea. Ninani yatatutenga na upendo wa Kristo?” (Rum. 8:32-35).

II

Ambao wanafundisha kwamba Mungu huwapa waumini nguvu za kutosha kali na yuko tayari kuhifadhi nguvu hii ndani yao ikiwa watafanya yao wajibu, lakini kwamba hata pamoja na mambo hayo yote ambayo ni muhimu kufanya kudumu katika imani na ambayo Mungu anapendezwa kuitumia kuhifadhi imani, bado daima inategemea uchaguzi wa mapenzi ya binadamu kama kuvumilia au la. Kwa mtazamo huu ni wazi wa Pelagian; na ingawa inakusudia ku-wafanya watu huru inawafanya wakufuru. Ni kinyume na makubaliano ya kudumu ya mafundisho ya kiinjili ambayo huchukua kutoka kwa binadamu sababu zote za kujivunia na inahusisha sifa kwa faida hii kwa neema ya Mungu pekee. Pia ni dhidi ya ushuhuda wa mtume: “Mungu ndiye hutuweka imara hadi mwisho, ili tutakuwa bila lawama katika siku ya Bwana wetu Yesu Kristo” (1 Kor. 1:8).

III

Ambao hufundisha kwamba wale wanaoamini kweli na wamezaliwa mara ya pili sio tu inaweza kupoteza imani ya kuhalalisha pamoja na neema na wokovu kabisa na kwa mwisho, lakini pia katika ukweli halisi mara nyangi hu-wapoteza na hupotea milele. Kwani rai hii inabatilisha neema yenye we ya kuhesabiwa haki na kuzaliwa upya kama pamoja na kuhifadhiwa daima na Kristo, kinyume na maneno ya wazi ya mtume Paulo: “Ikiwa Kristo alikufa kwa ajili yetu tulipokuwa tungali watenda-dhambi, tutafanya hivyo basi zaidi sana tuokolewe na ghadhabu ya Mungu kwa yeye, kwa kuwa sisi sasa wamehesabiwa haki kwa damu yake” (Rum. 5:8-9); na kinyume na Mtume Yohana: “Hakuna mtu aliyezaliwa na Mungu ambaye anakusudia dhambi, kwa sababu ni ya Mungu Mbegu hukaa ndani yake, wala hawezi kutenda dhambi kwa sababu amezaliwa kutokana na Mungu” (1 Yohana 3:9); pia kinyume na maneno ya Yesu Kristo: “Mimi ninatoa uzima wa milele kwa kondoo wangu, nao hawatapotea kamwe; hakuna awezaye ku-wapokonya mkono wangu. Baba yangu aliyenipa hao ni mkuu kuliko wote; hakuna mtu wanaweza kuwanyakua kutoka katika mkono wa Baba yangu” (Yohana 10:28-29).

IV

Ambao hufundisha kwamba wale wanaoamini kweli na wamezaliwa mara ya pili wanaweza dhambi illetayo mauti (dhambi dhidi ya Roho Mtakatifu). Kwa mtume Yohana huyo huyo, baada ya kuwataja wale wanaotenda dhambi illetayo mauti na kuwakataza kuwaombea (1 Yohana 5:16-17), mara moja anaongeza hivi: “Twajua ya kuwa kila mtu aliyezaliwa na Mungu hatendi; dhambi” (yaani, aina hiyo ya dhambi), “lakini yeye aliyezaliwa na Mungu humlinda; salama, wala mwovu hamgusi” (Mst. 18).

V

Ambao wanafundisha kwamba mbali na ufunuo maalum hakuna mtu anayeweza kuwa na uhakika ustahimilivu wa siku zijazo katika maisha haya.

Maana kwa mafundisho haya faraja yenyе msingi wa waamini wa kweli katika hili maisha yanaondolewa na masha-ka ya Waroma yanarejeshwa ndani kanisa. Maandiko Matakatifu, hata hivyo, katika sehemu nyangi hupata uhakiki-sho huo si kutoka kwa ufunuo maalum na wa ajabu bali kutoka kwa alama za kipekee kwa watoto wa Mungu na kutoka kwa ahadi za Mungu zinazotegemeka

kabisa. Hivyo hasa mtume Paulo: “Hakuna kitu katika uumbaji wote kinachoweza kututenga na upendo wa Mungu aliye katika Kristo Yesu Bwana wetu” (Rum. 8:39); na Yohana: “Wale wanaotii amri zake hukaa ndani yake naye ndani yake. Na hivi ndivyo tunavyojua hilo anakaa ndani yetu: kwa Roho huyo alitupa sisi” (1 Yohana 3:24).

VI

Ambao wanafundisha kwamba mafundisho ya uhakika wa subira na wokovu. Uhusiano huo kwa asili yake na tabia yake ni chukizo la mwili na ni hatari kwa utauwa, maadili mema, maombi, na mazoezi mengine matakatifu, lakini hiyo, juu ya kinyume chake, kuwa na shaka juu ya hili ni jambo la kusifiwa. Kwa maana watu hawa wanaonyesha kwamba hawajui utendaji mzuri wa kazi ya Mungu neema na kazi ya Roho Mtakatifu anayekaa ndani yake, na vin-apingana na mtume Yohana, ambaye anasisitiza kinyume kwa maneno yaliyo wazi: “Wapenzi, sasa sisi ni watoto wa Mungu, lakini bado haijajulikana tutakavyokuwa. Lakini tunajua kwamba atakapodhihirishwa tutafanana naye, kwa maana tutafanana naye mwone jinsi alivyo. Kila mtu aliye na tumaini hili ndani yake hujitakasa kama vile ye ye ni mtakatifu” (1 Yohana 3:2-3). Aidha, wanakanush-wa na mifano ya watakatifu katika Agano la Kale na Agano Jipya, ambao ingawa wamehakikishiwa wao uvumilivu na wokovu bado ulikuwa wa kudumu katika maombi na mazoezi mengine ya utauwa.

VII

Ambao wanafundisha kwamba Kristo hakuna mahali alipoomba kwa ajili ya uvumilivu usio na kikomo wa waumini katika imani. Kwa maana zinapingana na Kristo mwenyewe anaposema: “Nimewaombea ninyi; Petero, ili imani yako isitindike” (Luka 22:32); na Yohana mwandishi wa injili anaposhuhudia katika Yohana 17 kwamba haikuwa kwa mitume tu, bali pia kwa wale wote ambao walipaswa kuamini kwa ujumbe wao kwamba Kristo aliomba: “Mtakatifu Baba, uwahifadhi kwa jina lako” (Mst. 11); na “Dua yangu si kwamba wewe uwatoe katika ulimwengu, bali uwahifadhi na yule mwovu” (Mst. 15).

VIII

Ambao hufundisha kwamba imani ya wale wanaoamini kwa muda haifanyi hivyo inatofautiana na kuhalalisha na imani iokoayo isipokuwa kwa muda tu. Kwa ajili ya Kristo mwenyewe katika Mathayo 13:20 na kuendelea na Luka 8:13 na kuendelea inafafanua haya wazi tofauti zaidi kati ya waumini wa muda na wa kweli: anasema kwamba wa kwanza hupokea mbegu kwenye mawe, na wa pili huipokea kwa wema ardhi, au moyo mzuri; wa kwanza hawana mizizi, na wa mwisho ni imara mizizi; ya kwanza hayana matunda, na ya mwisho huzaa matunda kwa njia mbalim-bali, hakika, kwa uthabiti, au ustahimilivu.

IX

Ambao wanafundisha kwamba si upuuzi kwamba watu baada ya kupoteza maisha yao ya zamani, lazima mara nyingine tena, kwa kweli mara nyingi kabisa, kuzaliwa upya. Kwa maana kwa mafundisho haya wanakana hali ya kutoharibika ya mbegu ya Mungu kwa ambayo tumezaliwa mara

ya pili, kinyume na ushuhuda wa mtume Petro: "Waliozaliwa mara ya pili, si kwa mbegu iharibikayo, bali kwa ile isiyoharibika" (1 Pet. 1:23).

Hitimisho

Kwa hivyo hii ndio maelezo ya wazi, rahisi, na ya moja kwa moja ya mafundisho ya kiorthodox juu ya makala tano katika mgogoro katika Uholanzi, vile vile kama kukataliwa kwa makosa ambayo makanisa ya Uholanzi yana kwa baadhi muda umevurugwa. Maelezo haya na kukataliwa kwa Sino-di inatangaza inatokana na Neno la Mungu na kupatana na maungamo ya Makanisa ya mageuzi.

Kwa hivyo inaon-ekana wazi kwamba wale ambao mtu angweza hatarajii kuwa haijaonyesha ukweli, usawa, na hisani hata kidogo katika kutaka kuufanya umma uamini:

- kwamba mafundisho ya makanisa ya Reformed juu ya kuchaguliwa tangu asili na kuendelea pointi zinazohusiana nayo kwa asili yake na tabia huchota akili za watu mbali na uchamungu na dini zote, ni kashfa wa mwili na shetani, na ni ngome ambayo Shetani anavizia kwa watu wote, huwajeruhi wengi wao, na kuwachoma kwa mauti wengi wao kwa mishale ya kukata tamaa na kujiamini;
- kwamba mafundisho haya yanamfanya Mungu kuwa mwanzilishi wa dhambi, dhalimu, dhalimu, na mnafiki; na si chochote ila ni Usto, Uongo uliorekebishwa, Uhuru, na Kituruki;
- kwamba mafundisho haya yanawafanya watu wajiamini kimwili, kwa kuwa yanashawishi kwamba hakuna kitu kinachohatarisha wokovu wa wateule, hata iweje wanaishi, ili wapate kutenda maovu makubwa Zaidi kujiamini; na kwamba kwa upande mwingine hakuna kitu chenyen manufaa kwa mwakilishi rote kwa wokovu hata kama wamefan-ya kazi zote za kweli watakatifu;
- kwamba mafundisho haya yanamaanisha kwamba Mungu alipanga na kuumba, kwa utupu na uchaguzi usio na sifa wa mapenzi yake, bila kujali au kuzingatia — dhambi yoyote, sehemu kubwa zaidi ya ulimwengu kwa hukumu ya milele — taifa;
- kwamba kwa namna ile ile ambayo uchaguzi ndio chanzo na sababu ya Imani na matendo mema, kukataliwa ni sababu ya ukafiri na kutomcha Mungu;
- kwamba watoto wengi wachanga wa waumini wananyakuliwa hatia yao kutoka matiti ya mama zao na kutupwa katika Jahannamu kwa ukatili ili damu ya Kristo wala ubatizo wao wala maombi ya kanisa wakati wa ubatizo wao inaweza kuwa na manufaa yoyote kwa;
- na sana mashtaka mengine mengi ya kashfa ya aina hii ambayo Wanamatengenezo makanisa hayakanushi tu bali hata kukemea kwa moyo wao wote.

Kwa hiyo Sinodi hii ya Dort katika jina la Bwana inawasihi wote ambao kwa utauwa kuliitia jina la Mwokozi wetu Yesu Kristo ili kuunda hukumu yao kuhusu imani ya makanisa yale ya Matengenezo, si kwa msingi wa mashtaka ya uwongo — mikusanyiko iliyokusanywa kutoka hapa au pale, au hata kwa msingi wa hali ya kibinagsi — taarifa za idadi ya mamlaka za kale na za kisasa-kauli ambazo pia mara

nyingi hunukuliwa nje ya muktadha au kunukuliwa vibaya na kupindishwa hutoa maana tofauti - lakini kwa msingi wa rasmi wa makanisa maungamo na maelezo ya sasa ya mafundisho ya kiorthodox ambayo imeidhinishwa na ridhaa ya pamoja ya wanachama wa nzima Sinodi, moja na yote.

Zaidi ya hayo, Sinodi inawaonya kwa dhati washtaki hao wa uwongo wenyewe kudanganya, angalia jinsi hukumu ya Mungu inavyowangoja wale watoao ushuhuda wa uongo dhidi ya makanisa mengi na maungamo yao, husumbua dhamiri za wanyonge, na kutafuta kuchukiza akili za wengi dhidi ya ushirika ya waumini wa kweli.

Hatimaye, Sinodi hii inawahimiza wahudumu wenza wote katika injili ya Kristo kushughulika kwa mafundisho haya kwa njia ya kimungu na ya uchaji, katika taasisi za kitaaluma na pia katika makanisa; kufanya hivyo, katika kuzungumza na kuandika, kwa nia ya utukufu wa jina la Mungu, utakatifu wa maisha, na faraja ya nafsi za wasiwasi; kufikiri na pia kusema na Maandiko kulingana na mfano wa imani; na, hatimaye, kujiepusha na njia hizo zote za kuzungumza zinazoenda kupita mipaka iliyowekwa kwa ajili yetu kwa maana halisi ya Maandiko Matakatifu na am-bayo inaweza kuwapa wanasofo wasio na uwezo nafasi ya kudhihaki mafundisho ya makanisa ya Matengenezo au hata kuleta mashtaka ya uwongo dhidi yake.

Mwana wa Mungu Yesu Kristo, aketiye mkono wa kuume wa Mungu na kutoa zawadi kwa wanadamu, ututakase katika kweli, uwaongoze kwenye kweli wale wanaokosea, kunyamazisha vinywa vya wale wanaotoa mashtaka ya uwongo dhidi ya mafundisho yenyenye uzima, na kuwatayarisha watumishi waaminifu wa Neno la Mungu kwa roho ya hekima na busara, ili yote wayasemayo yapate utukufu wa Mungu na kwa kumjenga ya wasikilizaji wao. Amina.